

RAN-2209000203040003

M.R.S. (Sem.- III) Examination November - 2025 Extension For Natural Resource Management

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 70

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) દરેક પ્રશ્નને સરખા (14) ગુણ છે.
- (3) તમામ પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
- (4) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરવી તથા ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1.	કુદરતી સંસાધનોના ઘસારા માટે જવાબદાર કુદરતી અને માનવ સર્જિત પરિબળો અંગે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	14
અથવા		
પ્ર.1.	કુદરતી સંસાધનોના વ્યવસ્થાપન માટે વિસ્તરણની વ્યૂહરચના અત્યંત આવશ્યક છે, તે અંગે યોગ્ય ઉદાહરણ આપી સમજાવો.	14
પ્ર.2.	કુદરતી સંસાધનો પર અસર કરતી વિવિધ આપત્તિઓનું વર્ગીકરણ કરી, તેની અસરો ઓછી કરવા વિસ્તરણની દ્રષ્ટિએ વ્યવસ્થાપન સમજાવો.	14
અથવા		
પ્ર.2.	કુદરતી સંસાધનોની વ્યવસ્થાપનની કામગીરીમાં દેખરેખ (Monitoring) અને મૂલ્યાંકન (Evaluation) ની જરૂરિયાત વિશે વિસ્તૃત જણાવો.	14
પ્ર.3.	જમીનની ઉત્પાદકતા અને ફળદ્રુપતાને માઠી અસર કરતા પરિબળો અંગે વિગતે જણાવી, તેની અસરો ઓછી કરવા માટેના ઉપાયો જણાવો.	14
અથવા		
પ્ર.3.	“વાયુ પ્રદુષણ એક વૈશ્વિક સમસ્યા છે” - ચર્ચા કરો.	14
પ્ર.4.	સૌરાષ્ટ્ર જલધારા ટ્રસ્ટ દ્વારા જળ અને જમીન સંરક્ષણ માટે ઉપયોગમાં લેવાયેલ વિસ્તરણની પદ્ધતિઓ વિશે ઉદાહરણ આપી સમજાવો.	14
અથવા		
પ્ર.4.	સંયુક્ત વન વ્યવસ્થાપનમાં નડતા પડકારો અને તેનું નિરાકરણ વિસ્તરણની દ્રષ્ટિએ ચર્ચો.	14
પ્ર.5.	‘કુદરતી સંસાધનોની જાળવણીમાં ઔદ્યોગિક એકમોની ભૂમિકા અનિવાર્ય છે’. વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	14
અથવા		
પ્ર.5.	શહેરી વિસ્તારોમાં કુદરતી સંપદાની જાળવણી અને વ્યવસ્થાપન અંગે આપનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.	14